

ERŐSSÉGEK BAJNOKAI PILOT PROGRAM

Tantárgyspecifikus ötletek

Korosztály: 10 - 20 éves korig

2020/21

Jobb Veled a Világ
Alapítvány

Jobb Veled a Világ Alapítvány

1145 Budapest, Columbus u. 37.
erossegekbajnokai@gmail.com

Tantárgyspecifikus ötletek

17. foglalkozás - CSAPATMUNKA

Az itt látható feladatokat egy vagy több tantárgyhoz is megajánljuk. Használd fel, alakítsd át kreatívan és bátran a legkülönbözőbb tantárgyak esetében is, amelyekre mi esetleg most nem is gondoltunk. Sőt, a játékosítás során pontot, jelvényt vagy bármi más érhet, ha a gyerekek megcsinálják őket.

A) Fogjunk össze!

Hallgassátok meg noÁr & Mohamed Fatima - FOGJUNK ÖSSZE! című számát!

https://www.youtube.com/watch?v=TvAO1WqcEug&fbclid=IwAR0-3iQV7mMO0DLTFqzNcjlI549Q2rmP6BNHoRUfjvsXvvgV1u_SFfVS2fc (3:49)

Alkossatok párokat az online térben. A gyakorlatban olyan párbeszédet folytattok egymással, amelyben az egyik fél a hallgató, a másik a beszélő szerepet kapja. Nagyon fontos, hogy nem lehet kérdezni, közbevágni, csak hallgatni lehet és a hallottakat metakommunikatívan megerősíteni. Mindkét fél 3-3 percig beszélhet.

A **konstruktív hallgatás** témája: „Amit ez a dal nekem jelent”.

A gyakorlat után nagy csoportban mindenki visszajelez a saját élményekről: a témáról és a technikáról (konstruktív hallgatás).

Idő: 15 perc

Tantárgyi kapcsolódás:
etika

Módszer, munkaforma:
szemléltetés, pármunka

Eszközigeny: internet

B) Csapatszervezés

Nézzétek meg csoportokban Amy Edmondson:

How to turn a group of strangers into a team című 2017-es TED előadását!

https://www.ted.com/talks/amy_edmondson_how_to_turn_a_group_of_strangers_into_a_team (12:58)

4-5 fős csoportokban nézzétek meg az előadást és találjatok válaszokat a következő szempontokra:

- Mi a különbség a csapatsport és a csapatszervezés között?
- Mi a nehézség abban, ha egy csapat tagjai változnak, illetve, ha nagy létszámú?
- Mi a csapatszervezés lényege?
- Mitől volt sikeres a chilei mentőakció?
- Hogyan kerültek el a szakmai kulturális ütközéseket Chilében?
- Mit gondoltok Abraham Lincoln mondatáról: "Nem igazán kedvelem azt az embert. Jobban meg kell őt ismernem."

A csoportok mutassák be, mire jutottak.

Mit gondoltok az elhangzottakról?

Nézzetek balra, nézzetek jobbra.

Milyen hamar veszitek észre szomszédjuk egyedi tehetségét, szaktudását és reményeit, és milyen gyorsan tudjátok neki átadni, ami nálatok van? Ez a gondolkodásmód ugyanis elengedhetetlen ahhoz, hogy csapatban dolgozzunk a létrehozható jövő felépítésén, ami egyedül képtelenség lenne.

Idő: 35 perc

Tantárgyi kapcsolódás:
angol

Módszer, munkaforma:
szemléltetés,
csoportmunka

Eszközigény: internet

Jobb Vélés a Világ

<https://boldogsagora.hu/erossegek-bajnokai/>

C) Én és a csapatmunka

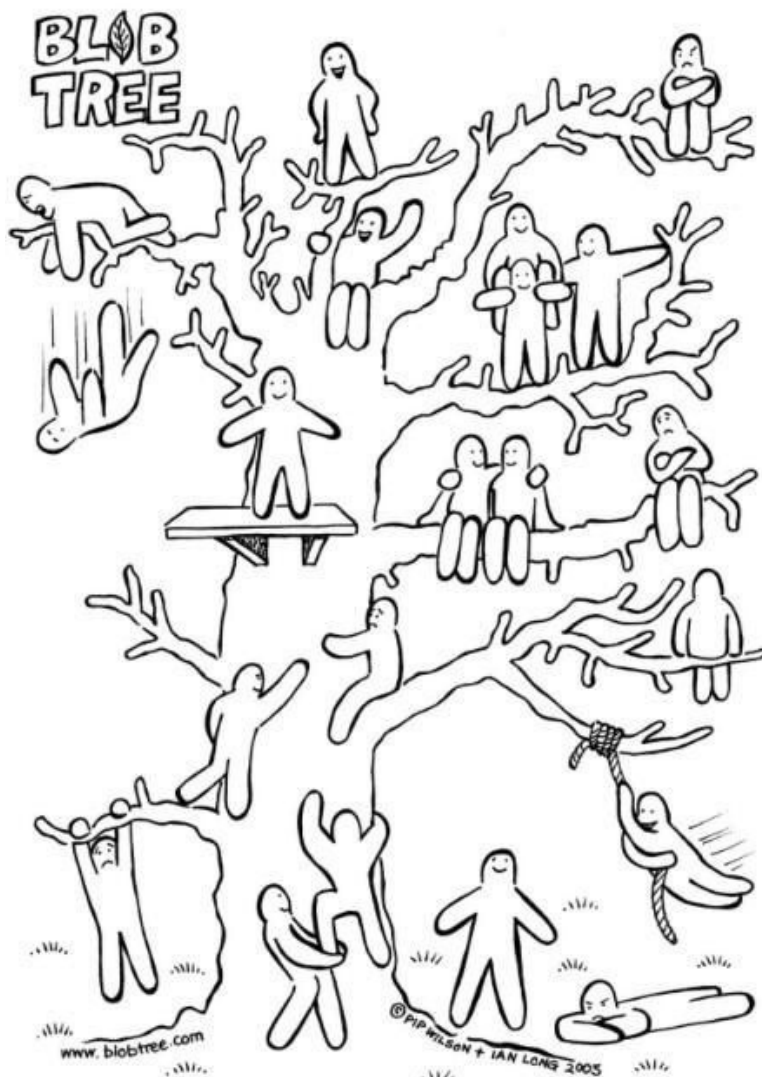
Nézd meg a következő Pip Wilson grafikát!

Válaszd ki azt a figurát, ami a leginkább kifejezi helyzetedet és szerepedet az osztályban. Karikázd be, ez lesz az „**Ahogy én látom magamat**” figura.

Mit gondolsz, osztályfőnököd, osztálytársaid melyik figurának látnak téged? Jelöld be ezeket is más-más jellel. Ezek a figurák jelentik, azt, „amit hiszek, hogy mások milyenek látnak engem”.

Jelöld meg azt a figurát, aki lenni szeretnél. Ezt nevezzük most az „**ideális én**” figurájának.

Melyik figura fejezi ki számodra legjobban „**A csapatjátékost**”?

Fordulj oda egy választott párodhoz és a beszélgetsetek arról, hogy melyik figurát választottátok ki és miért, illetve, hogy szerintetek milyen messze vagytok attól, hogy „A” csapatjátékosok legyetek!

Idő: 10 perc

Tantárgyi kapcsolódás:
etika

Módszer, munkaforma:
pármunka, szemléltetés

Eszközigény: kép

Jobb Veled a Világ

Olvassátok el a következő tanmesét!

Négyszín ország kerek, mint egy fánk, és négy különböző részből áll.

Az egyik szegletén minden zöld: zöld színűek a házak, az utcák, az autók, a telefonok, a felnőttek és a gyerekek is.

A másik negyedben minden piros: a fák, a fürdőkádak, a vasút, a gyümölcsök, a felnőttek és a gyerekek.

Az ország harmadik cikkében minden sárga: a seprűk, a kórházak, a virágok, az állványok az építkezéseken, a felnőttek és a gyerekek.

A negyedik részben pedig minden kék színű: a közlekedési lámpák, a bútorok, a hidak, a fogkefék, a biciklik, a felnőttek és a gyerekek.

Amikor a gyerekek megszületnek, színesek, és ez az egész országban így van. De a szülők zöld, piros, sárga vagy kék szemmel néznek a gyerekekre, zöld, piros, sárga vagy kék kezükkel simogatják őket, s egy idő után a gyerekek is elnyerik megfelelő színüket. Ez általában nagyon gyorsan zajlik. Egyszer születette egy kisfiú a Zöld országrészben, akit elneveztek Borsónak. Amikor Borsó egyéves lett, még mindig színes volt. Ez kicsit nyugtalanító volt, de végül mégis szép zölddé változott.

Négyszín országban nem kell a gyerekeknek iskolába járniuk. Csak a legfontosabbat tanulják meg: Zöldben megtanulják, hogy a Zöld a helyes. Pirosban azt tanulják, hogy a Piros, Sárgában azt, hogy a Sárga, Kékben pedig, hogy a Kék a helyes.

A Piros országrészben éjjel-nappal neonreklámok villognak, melyeken ez olvasható: „Zöld, Sárga és Kék hazudik! Csak a Piros az igaz!” – és ekkor felcsendül az Eperlekvár dal, Piros himnusza.

Kékben mindenhol plakátok hirdetik: „Kék, kék, kék, kék!” És mindig, amikor a gyerekek kék szemekkel megnézik a plakátot, bizsergést éreznek kék talpukban, és Szilvatangót kezdenek táncolni.

Sárgában üvölt a hangosbemondó: „Piros, Kék és Zöld bolond! Sárga mindig Sárga marad!” Ekkor a gyerekek leveszik sárga sapkájukat a fejükről, és eléneklik a Citrombluest.

Zöldben egy beszélő robot áll a parkban. – Legyetek zöldek! – szólítja fel az embereket. – Ha valami pirosat, sárgát, vagy kéket hallotok, ne higgyétek el!

Egyszer Borsó egy darab zöld sajtot tett a robot szájába. Ezt követően a robot három napig csak azt tudta mondani, hogy „piperlapop”, amin a gyerekek nagyon jól szórakoztak.

– Sárga napot! – mondják a gyerekek Sárgában, ha találkoznak. Mert a sárga „jót” jelent. Dinnyeforgatást játszanak, és kanárikat röptetnek. Néha csak úgy üldögélnek és álmodoznak. Természetesen sárgát álmodnak, mert mást nem is ismernek. Oroszlánfogról, szalmakalapról, baracklekvárról, postásautóról és szentjánosbogárról. És ha újra kinytják sárga szemüket, mindig egy kicsit elégedetlenek, de nem tudják, hogy miért.

Pirosban a gyerekek a nagy Pirosjátékot játsszák: paradicsomot dobálnak a naplementébe. Majd amikor besötétedik, és kigyulladnak a piros lámpák a házakban, a gyerekek ott ücsörögnek, magukba néznek, és minden, amit éreznek, piros. Néha úgy érzik, mintha hiányozna valami, de sohasem beszélnek róla.

Kékben a gyerekek a Színkitalálós játékot játsszák: - Égbolt – mondja az egyik gyerek és a többiek így kiáltanak: - Kék! – Füst! – Kék! – Tinta! – Kék! – Hullámospapagáj! – Kék! – Nefelejcs – Kék! – És így tovább, ameddig el nem fáradnak. Ezután kézen állnak, és dolgokat találnak ki. Kék narancsot, kék havat, kék zenét és kék lovakat. Néha egy-egy gyereknek fáj a foga, ami szintén kék. De hát ez magától értetődő.

Zöldben a gyerekek legjobb szórakozása a kaktuszugrás. Ha valaki nem ugrik elég magasra, tüskék állnak a popójába. A békaugrás is kedvelt móka, a fűszámlálás viszont unalmas, hamar elálmosodnak tőle a gyerekek. Felülnek a zöld kertkapura, és zöld dolgokat kívánnak. Például borsmenta likórt, salátát zöldhagymával, ötméteres kerti locsolócsövet és hasonlókat.

Csak Borsó az, aki egy napon piros pontot szeretne szerezni. Egy iciri-piciri kis piros pontot. De azért jó, ha a rendőrség nem tud erről.

A rendőröknek az a feladatuk, hogy minden reggel hatkor újrahúzzák krétával a határokat. Megfésülik zöld, piros, kék és sárga hajukat zöld, piros, sárga és kék fésűvel, és munkához látnak. Ezután hazamennek, és elmondják az asztali áldást. – Édes sárga Istenem – imádkoznak Sárgában -, hálát adunk Neked, hogy sárgák vagyunk. Őrizz meg minket! – Pirosban, Zöldben és Kékben pedig a piros, zöld és kék istenhez imádkoznak: mindenki csak magáért imádkozik.

Egy napon aztán meglepő dolog történt: Zöld közepén kinőtt egy szép, sárga rózsza. Az emberek undorodva húzták a szájukat, mintha valami kártevő lenne. Csak Borsó örült neki, valamint különleges színének, és ennek hangot is adott.

Kis idő elteltével huszonöt rendőr huszonöt zöld lapáttal leverte a rózsát.

Ezen a napon Borsó belejtette kanalát a spenótba. A spenót egyméteres körzetben szétspriccelt, de egyáltalán nem változott semmi, mert az egész szoba zöld volt, a szüleit is beleértve. Csak a tányér pattant szét, Borsó pedig egyre nyugtalanabbá vált.

Ekkor Borsó beszaladt az ország közepére, ahol a határok találkoztak. Állt ott egy ideig, majd átnézett egyesével a kék, a sárga és a piros országrészbe. – Minden szín szép! – mondta. – Nem akarom, hogy minden úgy folytatódjék tovább, ahogy eddig volt. Mi, gyerekek megváltoztatjuk ezt! - A gyerekek némán egymásra néztek. De hát mit tegyenek?

Borsó tudta, mit kell tenni. Ráköpött egyet a krétával húzott határra, aztán szétdörzsölte a talpával – és el is tűnt a kréta. A többi gyerek egyből beállt segíteni. Addig köpdöstek és dörzsöltek, mígnem az összes határ eltűnt. Nagyon vidámak voltak, és óvatosan megérintették egymást: a zöldek a sárgákat, a sárgák a kékeket, a kékek a pirosakat, a zöldek a kékeket, és így tovább, míg mindenki mindenkit megérintett. Elkezdtek együtt játszani, és azon nyomban elfelejtették, mit mondtak a hangosbemondók, a plakátok, a robotok és a neonreklámok.

Lassacskán a saját színük mellett más színek is megjelentek rajtuk, és színesek lettek a gyerekek.

A zöld gyerekek a zöldhöz piros, kék és sárga színeket kaptak; a sárgák zöldet, pirosat és kéket; a kékek pirosat, sárgát és zöldet, a pirosak pedig sárgát, zöldet és kéket. Miután pedig minden gyerek mindegyik színben pompázott, mindegyikük képes volt különböző színekben gondolkodni, érezni, álmodni és vágyakozni. Mindegyikük megértette a másikat, és közös lett az országuk. Sosem voltak még ilyen boldogok.

Együtt énekelték a Citrom-bluest, együtt játszottak kaktuszugrást, együtt gondolkodtak a kék óról, és együtt dobáltak paradicsomot a naplementébe.

A felnőttek nagyon elcsodálóztak. Mivel azonban a színes gyerekek igazabbak voltak, mint az egyszínűek, nem tudtak ellene mit tenni. Néhány szülő egyből maga s színes szeretet volna lenni. Néhányuk annyira törekedett erre, hogy ténylegesen megjelent rajtuk néhány apró, különböző színű folt. Például Borsó szülein is. De igazán csak a gyerekek lettek színesek.

Ruck-Pauquet Gina

Forrás: Detlev Blenk (2010): Történetek trénereknek. Z-Press Kiadó, Miskolc, 70-73. o.

Beszélőkorongok módszerrel dolgozzátok fel a történetet!

Mindenki ugyanannyi korongot kap. Online térben ez meghatározott smile-t jelent.

A hozzászólásnál le kell tenni egyet középre (smile-t kell küldeni).

Addig senki sem kap újra szót, amíg a csoport minden tagjának a korongja az asztal közepére nem került (a smile-k el nem fogytak).

Akinek a korongja elfogyott, nem szólhat többé hozzá.

- Tulajdonképpen mi osztotta meg az országot, mit gondolsz?
- Mit gondolsz, mit jelent az, hogy a színes gyerekek igazabbak voltak, mint az egyszínűek?
- Milyen gondolkodásmódok választanak el minket egymástól csoporton vagy osztályon belül, netán családon belül?
- Milyen krétával húzott határvonalak láthatók nálatok? És itt, az osztályban?
- Hogyan tudnánk ezeket megszüntetni?
- Milyen értékek számítanak az osztályban?
- Milyen közös célt követtek?
- Milyen területeken tudnátok egymáshoz jobban közeledni?
- Ha ezt a kérdést kitágítjuk, akkor szerintetek az emberek a világ bármely tájáról milyen területeken tudnának jobban közeledni egymáshoz és mire lenne szükség ehhez?
- Miért fontos a sokszínűség egy csoportban, egy közösségben?

Idő: 20-30 perc

Tantárgyi kapcsolódás:
etika

Módszer, munkaforma:
kooperatív

Eszközigény: történet

Jobb Veled a Világ

<https://boldogagora.hu/erossegek-bajnokai/>

E) "Nem zéró összegű játék"

Hangzik el a kifejezés az *Érkezés* című sci-fi filmben.

Miután tisztába kerültetek a fogalommal, **vizsgáljatok meg egy osztályon belüli konfliktust és döntsétek el, milyen magatartásminták és játéktípus jellemezték!**

Tudtad?

A konfliktus emberek vagy csoportjaik közötti rivalizálás, verseny bizonyos javak megszerzéséért, értékeik elismeréséért. A versengés vélt vagy ténylegesen összeegyeztethetetlen célok vagy korlátozott javak elérése érdekében történik.

„A játékelmélet többszereplős döntési problémákat tanulmányoz, amelyek gyakran felmerülnek a közgazdaságban” (Gibbons, 2005).

„A játékelmélet olyan helyzetekkel foglalkozik, amelyekben legalább két döntéshozó (például egyén, család, vállalat, intézmény, ország, stb.) próbálja saját hasznosságfüggvényét maximalizálni.” (Simonovits, 2007)

Játszmák során mutatott magatartás minták:

1. Egoizmus $x \rightarrow \max$ (saját haszon maximalizálás)
2. Önmegtartás $x \rightarrow \min$ (saját haszon feladása)
3. Altruizmus $y \rightarrow \max$ (másik hasznának maximalizálás)
4. Agresszivitás $y \rightarrow \min$ (másik legyőzése, megszüntetése)
5. Kooperáció $(x+y) \rightarrow \max$ (közös haszon maximalizálása)
6. Verseny $(x-y) \rightarrow \max$ (másik legyőzése, nekem legyen jobb, mint a másinak)

Játékelméleti alapfogalmak

Stratégia: olyan módszer, amely az ellenfél hibáit kihasználva győzelemre, de legalábbis döntetlenre segíti a játékost. (A játékos legjobbnak tűnő döntése.)

Játék: azon szabályok összessége, amelyek leírják a játékosok lehetséges viselkedését és az azt meghatározó körülményeket. Egy játék két, vagy többszemélyes lehet.

A játék tökéletes információs: a játékosok birtokában van minden szükséges információ (szabályok, információk stb.), és a játék véges.

Zéró összegű játék: a játékosok a nyereségüket csak egymás kárára növelhetik.

Nem zéró összegű játék: ha a játékosok együttműködnek, akkor valamilyen külső forrásból is származhat nyereségük.

Kooperatív játék: a játékosok a közös cél érdekében együttműködnek, ha nem kooperatív egy játék, akkor a játékosok versengenek egymással.

Melyik játékelméleti fogalom illik a következő esetre?

Egy fiatal pár reggel összeveszik az esti programon: focimeccs vagy színház. Reggel nincs idő a megbeszélésre, este későn végeznek a munkájukkal, és ekkor kell dönteni ki hova menjen. A felek preferenciái: elsősorban együtt tölteni az estét, másodsorban az általa kedvelt helyen.

Megoldás:

Ez nem zéró összegű játék.

A játéknak két egyensúlya van tiszta stratégiákkal (mindketten színházba mennek, illetve mindketten focimeccsre mennek). Létezik egy harmadik egyensúly is kevert stratégiákkal.

Tipp!

Nézzétek meg a filmet és csoportonként gyűjtsetek ki minél több példát

- az eredményes csapatmunkára,
- a lojalításra,
- az igazságosságra,
- a polgári öntudatra,
- a társadalmi felelősségvállalásra!

Idő: a film megtekintése nélkül 10-15 perc

Tantárgyi kapcsolódás: matematika

Módszer, munkaforma: közös megbeszélés, csoportmunka

Eszközigeny: -

Fontos! A program minden írott és szóbeli anyaga jogvédett! Az ebben a dokumentumban található anyagnak a felhasználása a foglalkozásokon kívüli más nyilvános eseményeken vagy továbbadása harmadik félnek kizárólag a Jobb Veled a Világ Alapítvány előzetes engedélyével lehetséges!

Jobb Veled a Világ
ALAPÍTVÁNY

<https://boldogsagora.hu/erossegek-bajnokai/>